

Розробка цих питань на єдиному просторі Дністровського протипаводкового полігону з використанням сучасних методів системного аналізу, аерокосмічних матеріалів, детальних топографічних карт, сучасної комп'ютерної техніки та відповідних програмних продуктів, модернізованого лабораторно-аналітичного експрес-обладнання дасть змогу висококваліфікованим фахівцям досягти ефективного результату [1].

Література

1. Адаменко О. М. Про причини та можливості попередження й зниження катастрофічних наслідків регіональних паводків у західному регіоні України. / О.М. Адаменко // Природа Західного Полісся та прилеглих територій, 2009. – С. 9-16.
2. Зорін Д.О. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата геологічних наук «Еколого-геохімічна оцінка Дністровського каньйону як регіонального коридора національної екологічної мережі України» / Д.О.Зорін. – Івано-Франківськ, 2008. – 20 с.
3. Пендерецький О.В. Екологія Галицького району / О.В.Пендерецький. – Івано-Франківськ, 2004. – 146 с.

Поступила в редакцію 6 лютого 2012 р.

Рекомендував до друку д. г.-м. н. О.М. Адаменко

УДК 631.62.001.18

Адаменко О.М.¹, Мандрик О.М.¹, Гаврилович І.М.²

*¹ Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу*

² Газета «Галичина»

ПОЧАТОК РЕСТАВРАЦІЇ ЛАБОРАТОРНО-АНАЛІТИЧНОГО КОРПУСУ НА ДНІСТРОВСЬКОМУ ПРОТИПАВОДКОВОМУ ПОЛІГОНІ

На Дністровському протипаводковому полігоні 16 березня 2012 р. відбулася робоча нарада в зв'язку з початком реставрації лабораторно-аналітичного корпусу у с. Маріямпіль. Цей день можна рахувати початком діяльності полігону.

Ключові слова: Дністровський протипаводковий інженерно-екологічний полігон, лабораторно-аналітичний корпус, катастрофічні повені.

На Днестровском протипаводковом полигоне 16 марта 2012 г. состоялось рабочее совещание в связи с началом реставрации лабораторно-аналитического корпуса в с. Марьямполь. Этот день можно считать началом деятельности полигона.

Ключевые слова: Днестровский протипаводковый инженерно-экологический полигон, лабораторно-аналитический корпус, катастрофические наводнения.

On the Dniester flood polygon March 16, 2012 held a workshop in connection with the beginning of the restoration laboratory and analytical body in the village. Mariyampil. This day you can count the beginning of the site.

Keywords: Dniester flood engineering and environmental testing ground, laboratory and analytical case, catastrophic floods.

З ініціативи ректора Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу Є.І. Крижанівського та професора О.М. Адаменка при узгодженні з головою обласної ради та голо-

© Адаменко О.М., Мандрик О.М., Гаврилович І.М., 2012

вою обласної державної адміністрації, головами Галицької і Тисменицької районних рад університет виступив з пропозицією прийняти участь у Всеукраїнському конкурсі проектів та програм розвитку місцевого самоврядування в Україні, у 2011 році. На інженерно-екологічному факультеті під керівництвом декана к.т.н. доцента О.М.Мандрика був підготовлений проект «Створення Дністровського інженерно-екологічного полігону для розробки протипаводкових заходів та підвищення екологічної безпеки території Івано-Франківської області». Пройшовши 3 етапи конкурсного відбору, в якому зв'яли участь 760 проектів з усіх областей України, проект зайняв 3 місце.

Конкурсна комісія відзначила не тільки актуальність та соціально-економічну спрямованість, але й наукове обґрунтування проекту. Тому рішення цієї комісії під головуванням першого віце-прем'єра-міністра України від 12 січня 2012 р. проект університету оголошено в числі переможців та включений Міністерством фінансів України до фінансування, починаючи з травня 2012 р. в сумі 1 млн. грн. за 1 рік.

Дністровський інженерно-екологічний навчально-науково-виробничий протипаводковий полігон – це модельна територія долини Дністра в межах Галицького і Тисменицького районів Івано-Франківської області, на якій будуть відпрацьовуватись заходи захисту території від впливу катастрофічних паводків в долині Дністра та проведення наукових досліджень, впровадження результатів їх у практику гідромеліоративного будівництва, проведення навчальних і виробничих практик студентів-екологів та ін. з центром у с. Маріямпіль Галицького району.

Лабораторний корпус Дністровського полігону – це двоповерхова споруда на ділянці 0,21 га площею 269,3 м², балансовою вартістю 40 694 грн, яка знаходиться на високому (72 м) лівому березі р. Дністер (південна околиця с. Маріямпіль) і передана університету нафти і газу Маріямпільською сільською радою за рішенням Галицької районної ради згідно наказу МОН України №383 від 07.05.2009р. Проектом передбачається реконструкція приміщення, в якому будуть створені лабораторно-аналітична база, кімнати для персоналу і студентів, навчальні класи, конференц-зал та ін. (рис. 1-3).

На прикладі полігону будуть розроблені заходи з підвищення екологічної безпеки та захисту від небезпечних природних і техногенних процесів і явищ, основними з яких є:

1. Розробка концепції основних причин, можливостей прогнозу та зменшення наслідків від катастрофічних паводків у Карпатському регіоні і на території Івано-Франківської області.

2. Обґрунтування та проектування організації на території Галицького і Тисменицького районів постійно діючого Дністровського полігону з центром у с. Маріямпіль для оцінки причин, періодичності прояву, прогнозу, попередження та зменшення наслідків катастрофічних паводків.

3. Екологічний аудит стану довкілля на території Дністровського полігону після повені 2008 р.

4. Екологічний стан ґрунтового покриву.

5. Екологічний стан поверхневих вод.

6. Екологічний стан ґрунтових вод.

7. Реконструкція лабораторно-аналітичного корпусу.

8. Забезпечення лабораторними, офісними і навчальними меблями лабораторно-аналітичного корпусу.

9. Обладнання лабораторними та пересувними екологічними установками і приладами, програмно-комп'ютерне забезпечення центру.

10. Екологічний моніторинг, моделювання та прогнозування стану довкілля, екологічний менеджмент модельних Галицького та Тисменицького адміністративних районів для забезпечення сталого соціально-економічного розвитку в умовах періодичної загрози паводків та зменшення руйнівних їх наслідків.

11. Рекомендації з розповсюдження набутого на Дністровському полігоні досвіду на інші території.

Отже, отримавши кошти, університет реалізує всі заплановані заходи, при цьому буде проведено реконструкцію приміщення, придбано екологічне обладнання на суму 286 тис. грн, комп'ютерне обладнання на суму майже 100 тис. грн, створена комп'ютерна база даних та електронні карти і таким чином буде створена сучасна навчальна база для студентів та дослідно-експериментальна для аспірантів, докторантів та викладачів університету. Звичайно, робота нелегка, але перший важливий крок

Рис. 1. Учасники робочої наради 16 березня 2012 р.

Рис. 2. Обговорення проблем полігону

Рис. 3. На задньому плані – територія Дністровського протипаводкового полігону

уже зроблено і в цьому велика заслуга О. М. Сича, Є. І. Крижанівського, М. О. Галушака, Я. Д. Федоріва, О. М. Мандрика, О. М. Адаменка, Я. О. Адаменка та Г. Ф. Боднар.

Мальовниче придністровське село Маріямпіль, знане колись як один із духовних, історичних та культурних центрів Прикарпаття, отримає ще один шанс для свого відродження. Вже розпочаті роботи з реконструкції колишнього амбулаторного корпусу місцевої дільничної лікарні під лабораторно-аналітичний корпус Дністровського інженерно-екологічного полігону. 16 березня 2012 р. тут відбулась робоча нарада і цей день можна рахувати початком створення протипаводкового полігону (рис. 1, 2, 3).

Перший заступник голови обласної ради Василь Гладій разом із головами Галицької районної ради – Петром Стрембiцьким та районної державної адміністрації Григорієм Івасишиним, ректором університету Євстахієм Крижанівським, сільським головою с. Маріямпіль, іншими поважними особами ознайомилися з об'єктом, що вже у близькому часі має стати однією з візитних карток Маріямполья. Василь Гладій розповів:

– На розгляд комісії Всеукраїнського конкурсу у п'ятій категорії, в якій брав участь проект Івано-Франківської обласної ради, підготовлений науковцями ІФНТУНГ, було подано десятки проектів, сім із них визнано переможцями. Таке високе місце, присуджене нашому проекту, свідчить, що він добре написаний. Це яскравий приклад співпраці місцевого самоврядування з навчальним закладом. 23 березня 2012 р. на черговій сесії обласної ради буде розглянуте питання про пооб'єктний розподіл коштів бюджету розвитку області і є вже пропозиції від профільних постійних комісій ради, щоб необхідну для реалізації проекту суму коштів обов'язково закласти в бюджет. Це є зобов'язання нашої обласної ради як учасниці Всеукраїнського конкурсу, тож не маю сумніву, що сесія прийме позитивне рішення з того питання. Не чекаючи, поки нам перерахують кошти з держбюджету, ми можемо і повинні вже починати освоювати передбачені для здійснення проекту суми грошей з обласного та районних бюджетів, уже почав вкладати їх у цю справу університет. Бо ж у червні Маріямпіль прийматиме гостей із Польщі – і до того часу об'єкт має бути капітально відремонтований і готовий для їх розміщення. Завдяки і йому містечко святої Марії, як називають це село, гадаю, в недалекому майбутньому стане одним із центрів промоції Прикарпаття. Мені уявляється, що туристи зупинятимуться тут не лише на день-два. Адже вони зможуть задовольнити свої духовні потреби, послухати цікаві розповіді місцевих краєзнавців про старовинний замок, руїни якого збереглися. Звісно, гостям будуть демонструвати й можливості інженерно-екологічного полігону, розповідати, як він допомагатиме розв'язувати проблему небезпечних паводків на Дністрі та інших ріках Прикарпаття.

Є. І. Крижанівський бачить великі можливості залучення місцевою владою бізнесу для використання рекреаційного потенціалу Маріямполья – відбудови того ж замку, прокладення канатної дороги, якою змогли б підніматися на Замкову гору туристи, що приїжджатимуть з боку Івано-Франківська (до нього з протилежного від Маріямполья берега Дністра лише якихось 17-18 км). А для проходження практики студентів-екологів, полігон взагалі буде чудовою базою. Власне, за словами ректора, ідея створення полігону персонально належала професорові, докторові геолого-мінералогічних наук Олександрові Адаменку. Він теж був 16 березня 2012 р. на цьому об'єкті й сказав, що навчальною практикою справа не обмежиться: на Замковій горі має «поселитися» і велика наука для вивчення глобального аспекту стихійного явища – катастрофічних повеней у долині Дністра, котрі, на жаль, за останні 30-40 років почастішали.

Коли учасники наради вже залишали пагорб над Дністром, де розмішатиметься майбутній інженерно-екологічний полігон, то не могли не зупинитись на кілька хвилин біля ще однієї окраси цієї чудової місцини. Йдеться про дуб Симона Петлюри (рис. 1) – саме під такою назвою його внесено до каталогу «500 найвизначніших дерев України». Дерево із 30-метровою кроною, котре є ровесником Маріямполья (1378 р.), як повідомляє табличка, має на висоті 1,3 метра (всього вона становить 25 м) окружність стовбура 6,5 м. Головний отаман військ Української Народної Республіки, голова Директорії УНР відпочивав під тим дубом у липні 1920 року.

Поступила в редакцію 30 березня 2012 р.